

[Predstavitev](#) | [Kje smo](#) | [Kontakt](#) | [Delovni čas](#) | [Novo-stripi](#) | [Novo-ostalo](#) | [Povpraševanje](#) | [Drobtinice](#) | [Galerija](#)

Drobtinice

13.12.2008

Stripovska zgodba o odraščanju in narkomanstvu

13.12.2008

Iztok Sitar je stripovski sceni dobro poznan. Avtor stripov svoje zgodbe že leta objavlja v različnih tiskanih medijih (risal je stripe za kulturno stran Dela, stripovske zgodbe je objavljal v Mladini, kot karikaturist in stripar pa je tudi že dolgoletni sodelavec Gorenjskega glasu, avtor Jake Pokore in še).

Avtor stripov Izток Sitar ter lastnik striparnice Buch, zbiratelj in ljubitelj stripov Aleksander Buh v pogovoru o novem Sitarjevem stripu
Foto: Črt Majcen

Sitar je izdal tudi že več kot deset stripovskih albumov, skozi katere je zarezal v različne družbene tematike, saj ga je pri družbeno angažiranem opusu spremljalo načelo Frana Levstika, ki je v Popotovanju od Litije do Čateža mlajšim kolegom svetoval, "*naj pišejo tako, da se bo Slovenec videl v knjigi kot v ogledalu*". Sitar je knjigo nadomestil s stripom.

Svoj prvi stripovski album z naslovom Sperma in kri je Sitar izdal leta 1990, temu pa so sledili še mnogi. Album o družini Bučmanovih, stripovske zgodbe, ki jih je avtor pred tem objavljal v časopisu Dnevnik, leta 1998 je izdal zgodbo Ženska, ki se ljubi z mačkom, temu stripu je sledila še Matilda. In če so bile njegove zgodbe v devetdesetih bolj prežete z ljubezenskimi tematikami, spolnostjo in intimnimi medčloveškimi odnosi, se je pozneje usmeril v družbeno angažirane teme. V stripovskem svetu je tako začel še izraziteje obdelovati verske, kulturne, politične in druge okoliščine. Tu je prišel na vrsto Levstikov moto. In tako so nastali stripi in zbirke, na primer Črni možje, bele kosti (1999), kjer se je lotil klera, v 4000 (2001) obravnava slovensko desničarko politiko, v Zgodbi o Bogu (2004) je na praznih listih izpovedal svoj odnos do tega, v Glavah (2006) je ogledalo postavil naši celotni družbi, ki ustvarja nacionalizme, ksenofobije, šovinizme in homofobijo. V prejšnjem letu pa je nastal album Zgodovina slovenskega stripa 1927-2007. Sedaj pa je pri založbi Umco izdal strip z naslovom Dnevnik Ane Tank.

Avtor - ki je za to, da je lahko v samozaložbi pred leti izdal svoj prvi strip, prodal športno škodo - pravi, da gre pri zadnjem stripu za njegov najdaljši izdelek, ki obsega 110 strani. Zgodba o puncici Ani Tank je delno avtobiografska, kot pravi Sitar, saj delno govori o puncici, ki jo je poznal v njeni mladosti. Zgodba o Ani je začela nastajati že leta 2003, v tem letu in naslednjem je tako prvih 50 strani stripa objavil v časopisu Mladina. Naslednje strani je zgodbi dodal sedaj. V Dnevniku Ane Tank mlada najstnica opisuje svojih prvih štirinajst let življenja (prve poljube, prvi seks), kako skozi svoje odraščanje vstopi v svet mamil. Sitar tako v svojem zadnjem stripu brez lažnega moraliziranja spregovori o škodljivosti dovoljenih in prepovedanih mamil.

Avtor: Neža Mrevlje

http://www.indirekt.si/novice/kultura/stripovska_zgodba_o_odrascanju_in_narkomanstvu/118679

19.09.2008

Epska Sokol in Golobica

Janez in Urška v epski stripovski romanci

Ljubljana, 19.09.2008, 13:41 | **Boštjan Tušek**

V Strip.art.nici Buch je bila predstavitev izdaje albumskega stripa *Sokol in Golobica*, z Janezom in Urško v glavnih vlogah.

Več na:

<http://24ur.com/ekskluziv/zanimivosti/epska-sokol-in-golobica.html>

Max Modic o stripu Sokol in golobica na www.vest.si

<http://www.vest.si/2008/09/19/sokol-in-golobica/>

<http://www.youtube.com/watch?v=7kFdPNu7sxo&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=1iQyzFatI7Y&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=8yjkyvQHFX0>

24.07.2008

Novice.Dnevnik.si Novice/Pop/Kultura

Na knjižnih policah drugi del izvirnega slovenskega stripa Meksikajnarji

Pop/Kultura - četrtek, 24.07.2008 11:35 Tekst: (sta), (ts!)

Ljubljana - Pri založbi Umco je izšel drugi od petih delov stripovske serije Meksikajnarji o manj znani zgodbi iz slovenske zgodovine, ko so slovenski fantje in možje sredi 60-ih let 19. stoletja kot prostovoljci za šest let stopili v vojaško službo Ferdinanda Maksimiljana v Mehiki. Drugi del stripa Zorana Smiljaniv[¶] in Marijana Pušavca nosi naslov Laibach.

Današnje slovensko ozemlje in njeni prebivalci so bili sredi 60-ih let 19. stoletja del habsburškega cesarstva s cesarjem **Franc Jožefom I** na prestolu. Njegovemu bratu, nadvojvodi **Ferdinandu Maksimiljanu**, je bilo ponujeno cesarsko mesto v Mehiki, katerega je sprejel. Ker ni imel svoje vojske, je zbral 6000 prostovoljcev. Po odsluženi vojaščini so jim bili obljubljeni lepi zaslužki in posestva v Mehiki, je pojasnil Buh.

Obljube so premamile tudi nekaj sto Slovencev. V stripovskih knjigah bralec spremlja usodo dveh protagonistov, **Ferdinanda Maksimilijana**, katera temelji na zgodovinskih dejstvih, in prostovoljca **Antona Brusa**, ki je izmišljena oseba.

Avtorja **Smiljaniv[¶]** in **Pušavec** sta gradivo za strip zbirala kar deset let, je povedal Buh, ki je še dodal, da je bil prvi del stripa z naslovom Miramar - izšel je v nakladi 500 izvodov - razprodan. Ob izidu druge številke je zato izšel tudi ponatis prvega dela.

Več na:

<http://www.dnevnik.si/novice/kultura/335764>

http://www.siol.net/kultura/novice/2008/07/na_knjiznih_policah_drugi_del_izvirnega_slovenskega_stripa_meksikajnarji.aspx

17.07.2008

Pogovor z Aleksandrom Buhom, lastnikom Strip.art.nice Buch

»Sam sem začel bolj iz neke ljubezni do stripa, kar je največja napaka«

Piše Gašper Rus

Že od leta 2004 v trgovskem centru Murgle na obrobju Ljubljane deluje nenavadna trgovinica, edina te vrste v Sloveniji. **Aleksander Buh**, ponosni lastnik, se bolj kot kdor koli zaveda, da stripi pri nas niso vroče blago. Vseeno ga to ne odvrča od tega, da ne bi dan za dnem posedal v Strip.art.nici Buch. V letih svojega delovanja je že postala glavna orientacijska točka za domače stripofile; v njej je dobrodošel tako fanatični zbiratelj, ki išče redke številke svoje najljubše serije, kot negotovi začetnik, ki potrebuje nasvet poznavalca. Vsaj nekajkrat na leto poskrbi tudi za kakšen poseben dogodek, največkrat ob izidu novega domačega albuma.

Kaj je bilo tisto, zaradi česar ste se odločili odpreti trgovino s stripi na trgu, ki je tradicionalno nenaklonjen tovrstni literaturi?

Posel, s katerim sem se do tedaj ukvarjal, je začel nekoliko plahneti. Iskal sem alternativo za primer, če bi mi kdaj popolnoma propadel, nekaj, kamor bi se lahko umaknil. V zdajšnjih prostorih striparnice se moja panoga ni prijela, v najem pa jih tudi nisem želel oddajati. Na voljo sem torej imel prostor. Drugi razlog je bil ta, da sem že prej več let sodeloval z založniki iz Srbije in Hrvaške; tudi oni so me nagovarjali, da bi se na področju stripa lahko končno kaj zgodilo tudi v Sloveniji, pa čeprav v času, ko sem odpiral striparnico, tudi na širšem območju bivše Jugoslavije niso delovale več kot tri striparnice. Morda največji razlog pa je bil ta, da sem ves čas poslušal, da se glede stripa v Sloveniji ne da nič storiti, česar preprosto nisem mogel sprejeti. Pa sem rekel: poskusimo! Pomisleki so sicer vsaj deloma izkazali za upravičene. Striparnica bi lahko zares zaživela v sklopu neke večje trgovine, knjigarne. Kot specializirana trgovina bi morda imela lepšo prihodnost v središču mesta, kjer je velik pretok ljudi.

Torej je vaše vodenje stripovske trgovine predvsem ljubiteljsko?

Seveda, od striparnice ne živim. Verjetno je v tem tudi največja napaka. Kot v vsakem drugem poslu tudi tu velja eno načelo: ali se mu popolnoma posvetiš ali pa sploh ne. Sam sem začel bolj iz neke ljubezni do stripa, kar je največja napaka. Na primer, že v začetku sem cene postavil prenizko in če bi jih zdaj zvišal, bi izgubil še tisto stalno klientelo, ki jo imam.

Kdaj ste se prvič srečali s stripom?

Prvi strip sem dobil v roke pri petih letih, pri šestih sem že pešal eno uro do prvega kioska. Rekel bi, da se je s stripom srečala večina generacij od 60-ih pa tja do 80-ih. Nekatere je zgrabilo, drugih ne, podobno kot pri športu in sploh vseh stvareh. Drugi preskok se zgodi nekje po puberteti; takrat te strip za nekaj časa preneha zanimati. Tako je vsaj bilo pri moji generaciji; stripi so bili takrat pretežno za mlajšo populacijo. Do tistih z zahtevnejšimi vsebinami takrat še nismo imeli dostopa. Pri nekaterih se to zanimanje po nekaj letih vrne, ogromno potencialnih bralcev pa v tem dolgotrajnem procesu odpade. Iz tistega odstotka, ki ostane, se potem razvijejo strastni bralci pa tudi zbiratelji. Nenadoma do stripa dobiš bolj spoštljiv odnos; to ni več nekaj, kar zavržeš kot prebran časopis, to začneš shranjevati. Ko pa se nekdo loti takega početja, ga to bolj ali manj drži kar do konca življenja. Že odkar imam odprto trgovino, mi ljudje ponujajo svoje stare stripe. Vendar v večini primerov ponujajo stripe, ki so slabo ohranjeni ... Tisti, ki mi ponudijo lepo ohranjene ali skoraj celotne kolekcije, se v več kot 50 odstotkih primerov potem premislijo in me na koncu celo prosijo,

če jim lahko pomagam dopolniti njihovo zbirko z manjkajočimi naslovi. Sicer pa gre pri zbirateljih bolj za zbirateljsko žilico, saj ti ljudje poleg stripov zbirajo še marsikaj drugega.

Kje se oskrbujete s stripi, ki jih prodajate?

Vse se začne z informacijo; izvedeti moraš, kdo kaj ponuja. Lahko rečem, da na območju bivše Jugoslavije poznam tako rekoč vse založnike in risarje, ki se s stripom profesionalno ukvarjajo, kakor tudi vse večje zbiratelje stripa. To niso znanci izpred nekaj let, z večino se poznamo po 20, 30 let. Srečevali smo se zato, ker smo gojili iste hobije. Te vezi so ostale; precej so se utrdile tudi med vojno. Takrat so me mnogi prosili za pomoč in so jo tudi dobili. Pri tem sploh ni bilo pomembno, ali te je prosil Srb, Bošnjak ali Hrvat. Ljudje, ki smo se poznali kot mladostniki, smo odrasli in se začeli ukvarjati s takimi in drugačnimi posli. Med njimi je tako nastalo kar precej založnikov, knjigotržcev. Pravzaprav je še najteže delati s Slovenci. Čeprav z nekaterimi založniki delam že veliko let, jih je skoraj treba prositi, da mi pripeljejo svoje knjige, obvešča pa o novih izdajah malokdo. Tega preprosto ne razumem.

Večji del vaše ponudbe torej še vedno izvira z območja bivše Jugoslavije?

V začetku so bile želje nekoliko drugačne. Najprej sem želel, da bi zastopal strip z vsega sveta. Potem so se dogajale smešne situacije. Kolega iz Zagreba, ki je že prej uvažal iz Amerike, me je opozoril, naj bom zelo pazljiv. Ljudje imajo namreč velike apetite, ko pa je treba plačati tisto, kar si zaželijo, se začnejo težave. Podpisal sem že pogodbo s sedmimi največjimi svetovnimi distributerji stripa, med drugim z Diamond Comics, ki se mi je oglasil kar s treh koncev sveta. Najprej so ljudje hodili k meni z ogromnimi prednaročili, z več sto naslovi, ki so jih želeli imeti. Potem sem se odločil tako: zahteval sem 50 odstotkov predplačila, preostanek bi naročniki plačali, ko bi stripi prišli. Tisti trenutek se je zgodba končala; praktično nisem imel več naročnikov. Zdaj lahko stripe z vsega sveta kupci pri meni naročajo (le še) prek zagrebške trgovine Stripovi na kvadrat, vendar tako ne prodam prav veliko.

Kaj vas najbolj navdušuje od domače ponudbe?

Še najbolj po moji duši je Strip Bumerang, predvsem zato, ker ima poudarek na francosko-belgijskem stripu, ki je meni še najbližji. Na splošno imam najraje stripovske revije; nisem ljubitelj dolgih serialov. Zdi se mi, da pri njih kakovost hitro pade, podobno kot pri filmskih nadaljevanjih. Všeč mi je, če lahko v eni stripovski reviji preberem viteški roman, vestern, nekaj znanstvene fantastike, kakšno šalo. Dobra je zame stripovska revija, ki me zaposli za kakšno uro; za kaj več mi je že škoda časa.

Celoten intervju preberite v Delovi prilogi Polet.

<http://www.delo.si/clanek/63903>

10.06.2008

RAZGOVOR Z DIREKTORJEM !

http://www.dnevnik.si/tiskane_izdaje/dnevnik/325443

Novice.**Dnevnik**.si Tiskane izdaje/**Dnevnik**

Pogovor: Sandi Buh, Strip.art.nica

"S stripom si posladkajte dan"

Pop/Kultura - torek, 10.06.2008 Tekst: Špela Standeker

Dogajanje na področju stripa v Sloveniji je mogoče opisati na vsaj dva načina. Bolj optimističen pogled pokaže, da je popularnost stripa v zadnjih nekaj letih v porastu. Na to je poleg objav v revijah in časopisih vplival tudi internet, v največji meri pa gotovo prodor stripovskega albuma v slovensko založniško prakso.

Tako je večina domačih avtorjev, ki se resneje posvečajo stripu, izdala vsaj en album, nekateri v samozaložbi, vedno več pa v okviru obstoječih založb. Prav tako je naraslo število prevodov del tujih avtorjev, od klasikov, sodobnih del alternativnega stripa do stripov za mlajše bralce in celo besedil iz stripovske teorije. Drugi, nekoliko bolj realen pogled pa odkriva, da se stripa še vedno ne obravnava kot resne umetnosti in da se pridevnik stripovski pogosto uporablja, kadar se hoče povedati, da gre za vsebinsko prazno ali šund stvaritev.

Razlogov, zakaj se strip pri nas ni nikoli udomačil, je več, ena izmed posledic je tudi ta, da večina knjigarn še vedno zelo zadržano odmerja prodajni prostor stripu. Edina specializirana knjigarna s stripi v mestu oziroma v državi ostaja **Strip.art.nica Buch** (<http://www.stripi.si/main.php>), ki poleg prodaje skrbi tudi za promocijske pogovore z avtorji, podpisovanja albumov ter razstave stripovskih originalov. Če je prodaja stripov v tujini donosen posel, je pri nas to še vedno bolj ali manj ljubiteljska dejavnost, kar pa lastniku trgovine **Sandiju Buhu** ne jemlje optimizma.

Kakšne so vaše izkušnje po skoraj petih letih vodenja trgovine?

Glede prodaje in obiska trgovine se ne pritožujem, vendar mi najbrž ni treba posebej poudarjati, da strip pri nas nima takega statusa kot v nekaterih drugih državah. Menim, da je to v veliki meri povezano tudi z dejstvom, da po ukinitvi odlične stripovske revije Zvitorepec dolgo let nismo imeli nobene tovrstne revije. Tradicijo je kasneje nadaljevala revija Stripburger, predlani se ji pridružila tudi revija Strip bumerang, vendar smo v tem času izgubili cele generacije bralcev.

Kaj bi bilo po vašem mnenju treba storiti za popularizacijo stripa pri nas?

Stvari se premikajo, vedno več založb se odloča za stripovske izdaje. Kljub temu sta, vsaj po mojem mnenju, za popularizacijo stripa pri nas pomembni dve stvari: strip bi moral imeti stalno mesto v dnevnem časopisu, obenem pa bi bilo treba strip vključiti tudi v izobraževalni proces. Časopisi bi lahko objavljali stripe tako kot na primer Herald Tribune, ki sobotni izdaji doda še eno stran, namenjeno izključno klasičnemu pasičnemu stripu, obenem pa bi bilo treba strip vključiti v izobraževalni proces oziroma vsaj na seznam literature za bralno značko. Zanimivo se mi zdi, kako se v tujini strip vse bolj uporablja v izobraževalne namene, pri nas pa se na tem področju nič ne premika. Eden zadnjih tovrstnih primerov v

tujini, po katerem bi se lahko zgledovali tudi naši šolniki, je bil strip o holokavstvu, ki je nastal na pobudo Centra Anne Frank v Nemčiji. Avtorji so pri ustvarjanju stripa sodelovali z zgodovinarji, tako da so vsa dejstva resnična, veliko risb pa temelji tudi na originalnih fotografijah iz tistega obdobja.

Kakšno je vaše mnenje v zvezi s stripovskim založništvom pri nas?

Čeprav so na tem področju v zadnjem času premiki, bi potrebovali večjega založnika, ki bi imel dolgoročen načrt na področju stripovskega založništva in bi ga tudi izpeljal. Menim, da bi bilo treba dati več poudarka tovrstnim projektom, saj kioski strip, se pravi strip z mehкими platnicami, izumira, izjema so edino japonske mange. Zdi se mi, da imamo v Sloveniji smešno situacijo, saj veliko ljudi zelo veliko govori o tem, kaj bi se dalo in moralo storiti, zelo malo ljudi pa tudi dejansko kaj stori. A kljub temu sam ostajam optimist.

Bi lahko opisali profil kupca v vaši trgovini?

Kupce bil lahko razdelil na zbiratelje in bralce. Prvi kupujejo veliko stripov, čeprav ni nujno, da vse preberejo, drugi pa kupujejo zgolj stripe, ki jih tudi dejansko preberejo. Na splošno bi rekel, da je povprečen kupec v moji trgovini star okoli 40 let. To je posledica tega, da je branje stripov neke vrste nostalgija in če človek ni prebiral stripov v otroštvu in mladosti, je zelo malo verjetno, da bo s tem začel kasneje. Kot sem že omenil, smo pri nas izgubili cele generacije stripovskih bralcev. Ljubitelji oziroma bralci stripov se razlikujejo po tem, da nekateri od njih vse življenje prebirajo iste stripe, se pravi stripe, ki so jih prebirali v mlajših letih, in vidijo v stripu zgolj sprostitve in zabavo, drugi pa to presežejo ter se posvetijo resnejšim stripom, kot so na primer Maus, Varovano območje Gorazde ali Odeje, ki ponujajo več kot zgolj sprostitve.

05.05.2008

XXI. Čajanka za sodobno umetnost - Slovenski strip

http://www.kudmreza.org/alkatraz/arhiv/cajanke/21_strip.html

<http://www.radiostudent.si/sections.php?artid=6178&query=Erik>

11.10.2007

Izid knjige

Zgodovina stripa v eni knjigi

Ljubljana | 11. 10. 2007, 11:44 | A. L. | STA | Ni komentarjev

Pri založbi UMco je izšla knjiga Iztoka Sitarja Zgodovina slovenskega stripa 1927–2007, ki jo označujejo kot velik korak za slovenski strip.

Vse o slovenskem stripu na enem mestu

Izšla je obširna antologija domače stripovske ustvarjalnosti

Knjige, 11. oktober 2007 11:42, zadnji poseg ob 19:50
Ljubljana - MMC RTV SLO

Že Fran Levstik je svojim naslednikom naročil, naj pišejo tako, "da se bo Slovenec videl v knjigi kot v ogledalu". Kako se ta maksima prevede v jezik stripa?

Več na:

http://www.rtvsllo.si/kultura/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=5&c_id=40384

<http://www.zurnal.org/cms/novice/kultura/index.html?id=13753>

17.05.2009

Stripburger blog

<http://stripburger-blog.blogspot.com/2007/05/aleksander-buh-v-zamaknjenju-izar.html>

[Predstavitev](#) | [Kje smo](#) | [Kontakt](#) | [Delovni čas](#) | [Novo-stripi](#) | [Novo-ostalo](#) | [Povpraševanje](#) | [Drobtinice](#) | [Galerija](#)

